

26 ta' Settembru, 1945

Imhallfin :

L-Onor. Prof. Dr. E. Ganado, LL.D.

Carmelo Ellul *versus* Salvatore Portelli

**Lokazzjoni — Kongedo — Kolliment — Kondizzjoni —
Obligazzjoni "a termine" — Notifikazzjoni tal-Gvern
nru. 327 ta' l-1945.**

Jekk l-inkwizit li jidher mitlub mill-lokatur b'vaz jidher u huwa jirrispondi li "meta isib jidher", jidher li accetta l-kongedo li taq il-lokatur u jagħti lok għuz-kolliment tal-lokazzjoni.

Dik l-accettazzjoni tiegħu wa tammantax għal kondizzjoni imma għal obligazzjoni "a termine"; u għalkiekk l-inkwizit ma jistax jippretendi li jidher fil-post sakemm isib post ieħor, imma l-Qorti għandha tiffissaru żmien b'vaz jidher.

Imma bl-avv. li taq-Notifikazzjoni tal-Gvern nru. 327 tat-13 ta' Lulju 1945, dan il-prinċipju ma baqax applikabili, fis-sens illi "regola simili ta' l-inkwizit, wakkedha b'vaz, ma hix biżżejjed b'vaz taqħti dritt lill-lokatur li jidher il-possess tal-fond.

Id-dispożizzjoni ta' dik il-Government Notice hija generika, u hija applikabili mhux biss għad- "dwelling houses", imma għal kwartieri fond urban.

Il-Qorti — Rat it-talba ta' l-attur quddiem il-Qorti Ċivili tal-Maġistrati tal-Pulizija Ġudizzjarja ta' Malta għall-kundanna tal-konvenut biex jiżgombra mill-fond numri 40 u 41, St. Mark Street, Gudja, minhabba l-kongedo minnu aċċettat; bl-ispejjeż;

Omissis;

Rat is-sentenza mogħtija mill-Qorti fuq imsemmija fil-21 ta' Lulju 1945, fejn ċaħdet it-talba bl-ispejjeż però kollha kontra l-konvenut; wara li kkunsidrat;

Illi l-konvenut ilu fil-post xi disgħa snin.....; illi l-attur ried il-post għalih u l-konvenut qallu:— "Sibli fejn noqgħod, jew jekk insib noħroġ", bla ma għamel ebda attijiet ohra li bilhom setgħet dik it-twegiba tiġi interpretata ta' karattru operativ;

Illi skond il-Government Notice 327/45, il-kliem "alternative accommodation" ta' l-art. 6 huwa ta' natura generika li jikkomprenedi detenzjoni fis-sens l-aktar estiz; illi din it-talba fis-sustanza hija "presa di possesso", iżda l-kongedo wahdu mhux biżżejjed biex l-attur jiehu pussess tal-fond;

Illi fuq l-ispejjeż, qabel il-Government Notice fuq imsemmija gie deċiż illi l-kongedo aċċettat huwa raġuni għax-xoljiment tal-lokazzjoni u għalhekk l-attur kien ġustifikat, jagħmel din il-kawża;

Rat in-nota ta' l-appell ta' l-attur u ċ-ċitazzjoni tiegħu fejn talab illi dik is-sentenza tiġi riformata, billi tiġi revokata fejn ċaħdet it-talba, u din tiġi nulqugħa, u konfermata fil-kumplament;

Omissis;

Tikkunsidra;

Illi għall-kongedo li l-attur ta lill-konvenut inkwilin tiegħu dan qallu li meta jsib jobroġ, vwoldiri aċċetta li jobroġ meta jsib, u din il-klawsola giet interpretata minn din il-Qorti fis-sentenza tagħha tal-11 ta' April 1945 in re "Agius vs. Xmele", u in konferma tas-sentenza ta' l-Ewwel Qorti, illi tim-

porta mhux "condition", iżda "terminu", u għalhekk skond l-art. 781 ta' l-Ord. VII ta' l-1868 il-Qorti għandha timponi żmien lil min għamel dik il-"promissio" biex jeżegwiha u għalhekk ihalli l-post. Dana l-każ huwa identiku għal dak de-
clat h'dik is-sentenza fuq citata;

Tikkunsidra;

Illi però, fit-13 ta' Lulju 1945 giet pubblikata l-Government Notice 327, fejn fl-art. 6 qal illi "kull wegħda magħmula mill-kerrej, sew jekk qabel sew jekk wara li jibdew isefħu dawn ir-regolamenti, li huwa johroġ mill-lok meta huwa jsib fejn joqgħod x'inkien iehor, jew xi wegħda bħal din, ma għandhiex tittiehed bħala xoljiment tal-lokazzjoni kontra l-kerrej, u għalhekk fuqha biss il-lokatur ma jkollux dritt jitlob il-pussess tal-post";

L-appellant jippretendi illi dik id-dispożizzjoni giet magħmula sempliċement għall-abitazzjoni, mentri l-appellat isostni dak li rriteniet l-Ewwel Qorti, li dik hija dispożizzjoni ġenerika;

Tikkunsidra;

Illi skond l-Ord. XXI ta' l-1931 huma regolati minnax biss il-postijiet għall-abitazzjoni, "dwelling houses", kif għamlet il-liġi ta' l-1944, iżda kwalunkwe post urban, u għalhekk dik id-dispożizzjoni għandha tiġi interpretata li qiegħda toqgot dawn il-postijiet kollha. Veru huwa illi d-dizzjoni maltija tar-regolamenti, li hija anki liġi, tghid "li huwa johroġ mill-lok meta jsib fejn joqgħod x'inkien iehor"; iżda din l-espressjoni tista' tirriferixxi għal postijiet għalkemm il-kerrej ma jkunx joqgħod jew jgħammar fihom, iżda jkun jużahom għal finijiet oħra bħal każ ta' utiċċju, u għalhekk għandha tirdievi interpretazzjoni estensiva;

Għal dawn ir-raġunijiet;

Tirrespingi l-appell ta' l-attru u għalhekk tikkonfermas-sentenza li minnha hemm appell; u tordna illi l-ispejjeż ta' dan l-appell, mehuda konsiderazzjoni ta' ċirkustanzi tal-każ, ma jkunux taxxati bejn il-partijiet.